

GEANNOTEEERDE AGENDA VAN DE INFORMELE VIDEOCONFERENTIES VAN DE LEDEN VAN DE EUROPESE RAAD VAN 25-26 FEBRUARI 2021

Op donderdag 25 en vrijdag 26 februari 2021 vinden informele videoconferenties van de leden van de Europese Raad (ER) plaats. De Raad zal op 25 februari naar verwachting spreken over COVID-19-coördinatie en gezondheid en op 26 februari over het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid en het Zuidelijk Nabuurschap. Naar verwachting zal na afloop een verklaring worden gedeeld. De minister-president is voornemens deel te nemen aan deze vergaderingen.

COVID-19-coördinatie

De bespreking over COVID-19 zal onder meer in het teken staan van het uitwisselen van informatie over de epidemiologische situatie, nationale maatregelen van lidstaten en de coördinatie daarvan, waarbij specifiek zal worden gekeken naar reisrestricties. Daarnaast zal worden gesproken over de productie en uitrol van vaccins. De Commissie heeft op 30 januari 2021 bij noodverordening een tijdelijk exportautorisatieregime voor COVID-19-vaccins ingevoerd. Het doel van de regeling is om de transparantie t.a.v. de export van vaccins te vergroten en bij te dragen aan tijdige levering van vaccins binnen de EU. Ook zullen de inspanningen van de Commissie worden besproken om productie van vaccins te versnellen en onderzoek naar vaccins, inclusief de bescherming tegen nieuwe varianten van het virus, te bevorderen. De leden van de Europese Raad zullen naar verwachting oproepen tot voortgang ten aanzien van een gemeenschappelijke aanpak van vaccinatiecertificaten. Verder zullen zij de solidariteit met derde landen ten aanzien van de beschikbaarheid van vaccins bespreken.

Het kabinet steunt Europese coördinatie ten aanzien van nationale COVID-19-maatregelen. Nederland zal informatie verschaffen over de epidemiologische situatie in Nederland en de genomen nationale maatregelen. Het kabinet acht het van belang de productie en uitrol van vaccins waar mogelijk te versnellen en onderschrijft het belang van transparantie over productie- en leveringsproblemen. In dat verband verwelkomt het kabinet de genoemde inspanningen van de Commissie. Nederland hecht daarnaast aan een internationale dialoog met landen die vaccins produceren om bovenop de exportvergunningsplicht bij te dragen aan meer transparantie bij vaccinleveringen. Daarnaast zet Nederland in op zo kort mogelijk durende beperkingen en op objectieve exportvergunningscriteria rondom de toe- of afwijzing van vergunning. Hierbij dient ook te worden gewaarborgd dat levering van vaccins ten behoeve van derde landen via COVAX niet wordt belemmerd. Ten aanzien van de solidaire wereldwijde verdeling van vaccins zal Nederland de steun aan het multilaterale initiatief *Access to COVID-19 Tools Accelerator (ACT-A)* bevestigen en benadrukken dat het ook in het belang van de lidstaten is om snelle en effectieve toegang tot vaccins in derde landen mogelijk te maken. Daartoe is EU-coördinatie in steun aan partnerlanden, waaronder via het *EU Vaccine Sharing Mechanisme*, van belang. Ook moet hierbij nauwe samenwerking met COVAX worden gezocht ten behoeve van een effectieve en solidaire verdeling. Ten aanzien van de gezamenlijke aanpak van vaccinatiecertificaten geldt dat het kabinet het gebruik van deze certificaten voor medische doeleinden kan steunen. Ten aanzien van een mogelijk bredere inzet (zoals voor reizen) zal het kabinet met inachtneming van het advies van de Gezondheidsraad van 4 februari jl. een standpunt bepalen en dit in maart met uw Kamer delen.

Gezondheid

Naar verwachting zal de bespreking over gezondheid in het teken staan van de toekomstige paraatheid van de Unie ten aanzien van grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen. Hierbij zal worden gesproken over het verbeteren van EU-coördinatie in het kader van preventie, voorbereiding en respons. De Europese Commissie heeft aangegeven voorafgaand aan de bijeenkomst van de leden van de Europese Raad in dit verband een mededeling te zullen publiceren. Een appreciatie daarvan zal separaat met uw Kamer worden gedeeld.

Het kabinet steunt de bespreking over het verbeteren van EU-coördinatie op dit vlak, maar onderstreept daarbij wel de bestaande bevoegdheidsverdeling tussen de Unie en de lidstaten, zoals ook uiteengezet in de BNC-fiches over de voorstellen voor een Europese Gezondheidsunie.¹ Daarnaast onderschrijft het kabinet het belang van multilaterale samenwerking in de voorbereiding op toekomstige pandemieën, waaronder via een versterkte Wereldgezondheidsorganisatie. Het kabinet staat positief-kritisch tegenover de ontwikkeling van nieuwe initiatieven daartoe, zoals het door de voorzitter van de Raad voorgestelde nieuwe internationale pandemieverdrag, maar benadrukt dat deze duidelijke toegevoegde waarde moeten hebben ten opzichte van bestaande samenwerking en verdragen.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/01/22/kamerbrief-inzake-informatievoorziening-over-nieuwe-commissievoorstellen>

Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB)

De leden van de Europese Raad zullen de lopende EU-initiatieven inzake veiligheid en defensie bespreken en bezien hoe deze, onder meer via het op te stellen strategisch kompas van de EU, kunnen worden versterkt. De leden van de Europese Raad zullen ingaan op zowel het civiele als militaire crisisbeheer van de EU, samenwerking en capaciteitsontwikkeling (onder meer via PESCO, de Permanente Gestructureerde samenwerking; en EDF, het Europees Defensiefonds), alsook het versterken van de weerbaarheid van de Unie (onder meer inzake cyber en hybride dreigingen). Tevens zullen de leden van de Europese Raad het belang van samenwerking met partners, waaronder de NAVO, bespreken en vooruitblikken naar een verdere versterking van de trans-Atlantische relatie inzake veiligheid en defensie. De Secretaris-Generaal van de NAVO zal het begin van de discussie bijwonen.

Het kabinet steunt de agendering van dit thema. Het kabinet ziet de ontwikkeling van het strategisch kompas van de EU als een belangrijk instrument om de kloof tussen het ambitieniveau en het handelingsvermogen van de EU stelselmatig te verkleinen, alsook om de weerbaarheid van de EU in de huidige veiligheidscontext te vergroten. Daarbij geldt voor het kabinet dat een Europa dat meer verantwoordelijkheid neemt voor de eigen veiligheid ook de NAVO en de trans-Atlantische relatie versterkt.

buiten verzoek

² 'Hernieuwd partnerschap met het Zuidelijk Nabuurschap. Een nieuwe agenda voor de Middellandse Zee', zie https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_426.